

No. 2635/24-A

Nadere besluiten en toelichting bij de ministeriële beschikking van 31 juli 2024, No. 2635/24 inzake overschrijvingen personenvervoervergunningen

Op 31 juli 2024 heeft de Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken de ministeriële beschikking met kenmerk No. 2635/24 vastgesteld en gepubliceerd op onder meer Publico.aw. De hoofddoeleinden en motiveringen voor de beschikking zijn de fraudegevoeligheid van de mogelijkheid van overschrijvingen en de daarmee samenhangende integriteitsrisico's, en de inperking op gelijke kansen voor burgers om in aanmerking te komen voor een vergunning voor personenvervoer.

1. Fraudegevoeligheid en integriteitsrisico's

In de praktijk is gebleken dat de mogelijkheid van overschrijving van vergunningen zeer gevoelig is voor misbruik. De constatering varieert van signalen van frauduleuze praktijken waaronder fictieve adreswijzigingen, tot aan vastgestelde verkoopovereenkomsten voor de verkoop van vergunningen misbruikmakende van artikel 15 van de Landsverordening personenvervoer. Op 26 september 2022 heeft de Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken een beleid van een voormalige minister ingetrokken en een aangescherpt beleid vastgesteld met betrekking tot de toepassing van artikel 15 van de Landsverordening personenvervoer. Hierin werd onder meer een aangescherpte invulling beschreven voor het begrip 'lid van het gezin'. Ook dit aangescherpt beleid bleek gevoelig voor mogelijke frauduleuze aanvragen. Hoewel in regelgeving integriteitsrisico's en fraudegevoeligheid niet 100% hoeven te zijn uitgesloten om te worden toegepast, kunnen ze wel dienen als overweging en aanleiding voor het aanpassen van beleid.

2. Schaarste en gelijke kansen

In de praktijk is ook gebleken dat de toepassing van artikel 15 van de Landsverordening personenvervoer in aanzienlijke mate leidt tot een de facto gesloten systeem waarbij vergunninghouders bepalen wie in aanmerking komen voor een vergunning, door middel van overschrijvingen. Dit doet geen recht aan het principe dat iedere burger een gelijke kans dient te hebben om in aanmerking te komen voor een personenvervoervergunning. Hierbij speelt een belangrijke rol dat er een maximum wordt vastgesteld voor het aantal toe te kennen vergunningen. Indien wij taxivergunningen als voorbeeld nemen, komen wij tot het volgende scenario. Het maximumaantal taxivergunningen is thans vastgesteld op 465, waarvan continu vrijwel alle vergunningen zijn verleend. Er is dus sprake van een schaarse vergunning. In de regel dient een nieuwe aanvrager die aan alle eisen voldoet te wachten totdat een vergunning vrijkomt. Echter heeft de toepassing van artikel 15 van de Landsverordening personenvervoer ertoe geleid dat vergunningen binnen dezelfde families dan wel groepen zijn blijven circuleren. De facto bepalen vergunninghouders wie de aan hun ter exploitatie verleende vergunning na hen 'krijgt'. De jarenlange toepassing daarvan heeft geleid tot 'familie TX-nummers', en overschrijvingen terwijl nieuwe aanvragers, waaronder zogenoemde hulpchauffeurs, die aan alle eisen voldoen voor een vergunning jarenlang wachten zonder een vergunning te worden verleend. Het overschrijven van vergunningen blijkt te leiden tot ongelijke kansen voor burgers om in aanmerking te komen voor een vergunning.

3. Hulpchauffeurs

Bestuurders die op grond van artikel 11 van de Landsverordening personenvervoer een taxivoertuig of autobus besturen, worden gebruikelijk als hulpchauffeurs aangeduid. Er zijn thans rond de 200 hulpchauffeurs, waarvan 5 à 6 autobus-hulpchauffeurs zijn en circa 195 taxi-hulpchauffeurs zijn. Hulpchauffeurs zijn in hoge mate afhankelijk van vergunninghouders. Taxi-hulpchauffeurs betalen taxi-vergunninghouders bedragen oplopende tot aan \$125 per dag (voor zover bekend) om als hulpchauffeur te mogen fungeren. Feitelijk is er sprake van het verhuren van taxivergunningen. Het de facto gesloten systeem maakt het heel moeilijk voor vele hulpchauffeurs, ondanks hun soms jarenlange ervaring als hulpchauffeur, om in aanmerking te komen voor een vergunning zonder door een vergunninghouder te zijn gekozen en vervolgens te moeten bijdragen aan de levensonderhoudskosten van (het gezin van) de vergunninghouder. Vele hulpchauffeurs blijven zo afhankelijk van vergunninghouders en hebben geen gelijke kans om zelf vergunninghouder te worden.

4. Regeerprogramma en motie van de Staten

Op 18 december 2023 heeft de Staten een motie¹ aangenomen waarin de Staten de regering erop aandringt om regelgeving voor te bereiden ter modernisering en optimalisering van regelgeving voor personenvervoer, en daarbij onder meer *gelijke kansen voor burgers om in aanmerking te komen voor een personenvervoervergunning* als uitgangspunt te hanteren. Het overschrijven van vergunningen naar een gezinslid, met name gezien het beperkt aantal vergunningen, rijmt niet met gelijke kansen voor burgers om in aanmerking te komen voor een personenvervoervergunning. De ministeriële beschikking d.d. 31 juli 2024 met kenmerk No. 2635/24 verwijst dan ook naar de voorbereiding van een wetswijziging en is in lijn met de door de Staten gestelde uitgangspunten. Ook is het in lijn met het regeerprogramma '*Programa di Gobernacion 2021-2025; Aruba mester di nos tur!*' waarin gelijke kansen bij het vergunningverleningsproces is genoemd als doelstelling.

5. Transparantie en toepassing

Voor de goede orde en ter voorkoming van onnodige misverstanden zij opgemerkt dat het besluit in de ministeriële beschikking d.d. 31 juli 2024 met kenmerk No. 2635/24 inhoudende dat verzoeken voor overschrijvingen op grond van artikel 15 van de Landsverordening personenvervoer met ingang van 1 september 2024 – in beginsel – niet worden toegekend, onverlet laat dat verzoeken kunnen worden ingediend, en dat die verzoeken dan ook individueel worden getoetst en voor elk verzoek een juiste belangenafweging plaatsvindt. Gelet op het bieden van transparantie wordt het wenselijk geacht om naar vergunninghouders en de bevolking toe transparant te zijn over de zwaarwegende factoren van algemeen belang, die mee zullen wegen bij besluitvorming omtrent een discretionaire bevoegdheid van de Minister. Met andere woorden: de Minister wenst geen valse verwachtingen te scheppen bij vergunninghouders en burgers die een overschrijving willen verzoeken. Zo dient de hierbij behorende ministeriële beschikking met kenmerk No. 2635/24 ten aanzien van een discretionaire bevoegdheid te worden gelezen en begrepen. Voorts wenst de Minister bij voorbaat duidelijk te maken dat in beginsel de aangewezen weg naar een vergunning de weg via een nieuwe aanvraag is en dat dan ook de nodige stappen worden genomen om die weg een ware mogelijkheid te maken. Hierbij hoort onder meer een duidelijk en transparant proces voor de volgorde waarin vergunningen worden toegekend aan de aanvragers die aan alle voorwaarden voldoen.

¹ Motie no. 8 van de fracties RAIZ en MEP, openbare vergadering #8 d.d. 18 december 2023 (voortzetting) m.b.t. OLV #1003. De motie is aangenomen met 15 stemmen voor en 4 tegen.

6. *Lijst: first in, first out*

Het proces voor een duidelijk en transparant proces voor de volgorde waarin vergunningen worden toegekend is inmiddels in gang gezet. Vanaf 1 december 2023 tot en met 1 februari 2024 kon een ieder met een 'openstaande aanvraag' zich online melden via de website van het Bureau Interne Diensten (bid.aw). Hiermee is een chronologisch overzicht gecreëerd van aanvragen, en is tevens gebleken welke aanvragers, na vele jaren wachten, nog interesse hebben in het exploiteren van een taxivergunning. Geïnteresseerde hulpchauffeurs worden in het overzicht ook inbegrepen. Deze hulpchauffeurs kunnen op basis van de datum waarop zij als hulpchauffeur van start zijn gegaan, chronologisch in de lijst worden geplaatst. Zodoende worden hulpchauffeurs, waarvan velen vanwege de afhankelijkheidspositie ten opzichte van vergunninghouders en de aanname dat zij enkel via een vergunninghouder zelf vergunninghouder konden worden, versterkt in hun positie om zelf vergunninghouder te worden. De lijst wordt vervolgens chronologisch gehanteerd, steeds beginnende bij de oudste datum (de langst wachtende, 'first in, first out').

7. *Overgangsbesluiten*

Elke toekenning van een overschrijving heeft tot gevolg dat de langst wachtende verzoeker op de lijst, langer moet wachten. Bij het doorbreken van een de facto gesloten systeem, en dus de transitie naar gelijke kansen voor burgers om in aanmerking te komen voor een vergunning, wordt in alle redelijkheid wel rekening gehouden met het voorkomen dat vergunninghouders en/of het gezin van een vergunninghouder van de ene dag op de andere, bijvoorbeeld vanwege overlijden of ernstige gezondheidsredenen, zonder inkomen blijft. Hieronder volgen besluiten voor de periode tot aan formele wettelijke wijzigingen, die eventueel in een andere overgang voorzien. Deze besluiten gelden met ingang van de ingangsdatum van de hierbij behorende ministeriële beschikking d.d. 31 juli 2024 met kenmerk No. 2635/24.

7.1 *Toepassing artikel 11 Landsverordening personenvervoer*

Het kan voorkomen dat vergunninghouders vanwege ziekte dan wel ernstige gezondheidsredenen langdurig in de onmogelijkheid verkeren om zelf een motorrijtuig te besturen, en tegelijkertijd geen ongevalverzekering hebben afgesloten, niet voldoende spaargeld hebben, geen pensioen hebben opgebouwd en niet op naasten of het sociaal stelsel kunnen rekenen voor financiële hulp. Artikel 11, eerste en tweede lid, van de Landsverordening personenvervoer bieden in dergelijke gevallen mogelijkheden. Ten gunste van een dergelijke vergunninghouder en/of het gezin van de vergunninghouder, kan artikel 11 in dergelijke gevallen langdurig, zijnde maximaal voor de duur van de vergunning, worden toegepast. Op basis van de vergunning van de vergunninghouder, kan de vergunninghouder

en/of het gezin van de vergunninghouder worden gesteund door middel van een hulpchauffeur die langdurig, zijnde maximaal voor de duur van de geldigheid van de vergunning, in de levensbehoeften van de vergunninghouder en/of het gezin zal voorzien.

7.2 Onafhankelijke commissie en transparantie

In het geval de vergunning zal komen te vervallen terwijl de vergunninghouder een overschrijving noodzakelijk acht om in de levensbehoeften van de vergunninghouder en/of het gezin te kunnen voorzien, zal bij de individuele belangenafweging bij het verzoek tot overschrijving, voor zover aan de voorwaarden zijn voldaan, een onafhankelijke commissie adviseren bij de overweging of het onredelijk is om het overschrijvingsverzoek niet toe te kennen. De onafhankelijke commissie bestaat uit drie of vijf personen met de nodige kennis voor de bedoelde overweging. De leden worden aangewezen op basis van een door de Minister vastgestelde profielschets. Afhankelijk van het aantal leden, zijnde drie of vijf, worden respectievelijk een of twee leden voorgedragen door vergunninghouders. De onafhankelijke commissie legt haar bevindingen en advies voor aan de Minister. De Minister beslist over een verzoek met inachtneming van de als bijlage opgenomen overgangstoetsingskaders. Informatie over elk verzoek, met bijbehorend besluit en voor zover mogelijk relevante stukken, wordt geanonimiseerd openbaar gemaakt en/of ter inzage gelegd bij de Staten. Zodoende is er sprake van verantwoorde belangenafwegingen en een transparant proces.

7.3 Bevordering van het treffen van verantwoorde financiële voorzieningen

Zelfstandige beroepen brengen over het algemeen met zich mee dat het wenselijk is om een (additionele) pensioen- dan wel spaarregeling af te sluiten, alsook (levens- en/of arbeidsongeschiktheids)verzekeringen voor eventuele onvoorziene omstandigheden. Door hier geen zorg voor te dragen, heeft de vergunninghouder die dat niet doet initieel lagere lasten en behoudt de vergunninghouder initieel meer geld. Echter brengt het nalaten om dergelijke financiële voorzieningen te treffen ook financiële risico's met zich mee, voor zowel de korte als de lange termijn.

Door middel van verdere overleggen, en eventueel voor bepaalde verplichtingen door middel van het stellen van vergunningsvoorwaarden, zal het treffen van verantwoorde financiële voorzieningen voor een pensioen- of spaarregeling, eventuele ongevallen of overlijdensgevallen, alsook het voldoen aan fiscale verplichtingen en registratie in het handelsregister worden gestimuleerd en bevorderd. Voor zover mogelijk zal de Minister tevens een faciliterende rol vervullen voor het identificeren en treffen van deze voorzieningen.

No. 2635/24-A

8. Publicatie

Deze beschikking wordt onder meer bekendgemaakt op Publico.aw en in de Landscourant van Aruba.

Oranjestad,

29 AUG 2024

De Minister van Transport, Integriteit,
Natuur en Ouderenzaken

Bijlagen:

- Ministeriële beschikking d.d. 31 juli 2024 met kenmerk No. 2635/24;
- Motie no. 8 van de fracties RAIZ en MEP, openbare vergadering #8 d.d. 18 december 2023 (voortzetting) m.b.t. OLV #1003;
- Overgangstoetsingskaders artikel 15 Landsverordening personenvervoer.

Afschrift dezer te zenden aan:

- de Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken;
- de Directeur van de Departamento Transporte Publico;
- de Directeur van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken;
- Team Publico.aw (team@publico.aw).